

**Ranst – Vaartstraat,
Pomuni Trade
(gemeente Ranst)**

Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van Maatregelen
Bureauonderzoek – 2016L20
Landschappelijk booronderzoek – 2016L21
Proefsleuvenonderzoek – 2016L266

Colofon

Opdrachtgever: Pomuni
Vaartstraat 247
2520 Ranst

Titel: Ranst – Vaartstraat, Pomuni Trade
gemeente Ranst
Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van Maatregelen
Bureauonderzoek - 2016L20
Landschappelijk booronderzoek – 2016L21
Proefsleuvenonderzoek – 2016L266

Status: definitief

Datum: 31/01/2017

Auteur: Lic. A.E.M. Van de Water

Projectcode: 2016L20, 2016L21 & 2016L266

Raaproject: RAVA / OEVA

Erkend archeoloog: RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

Bewaarplaats documentatie: RAAP België,
Steenweg Deinze 72,
9810 Nazareth

Bevoegd gezag: agentschap Onroerend Erfgoed

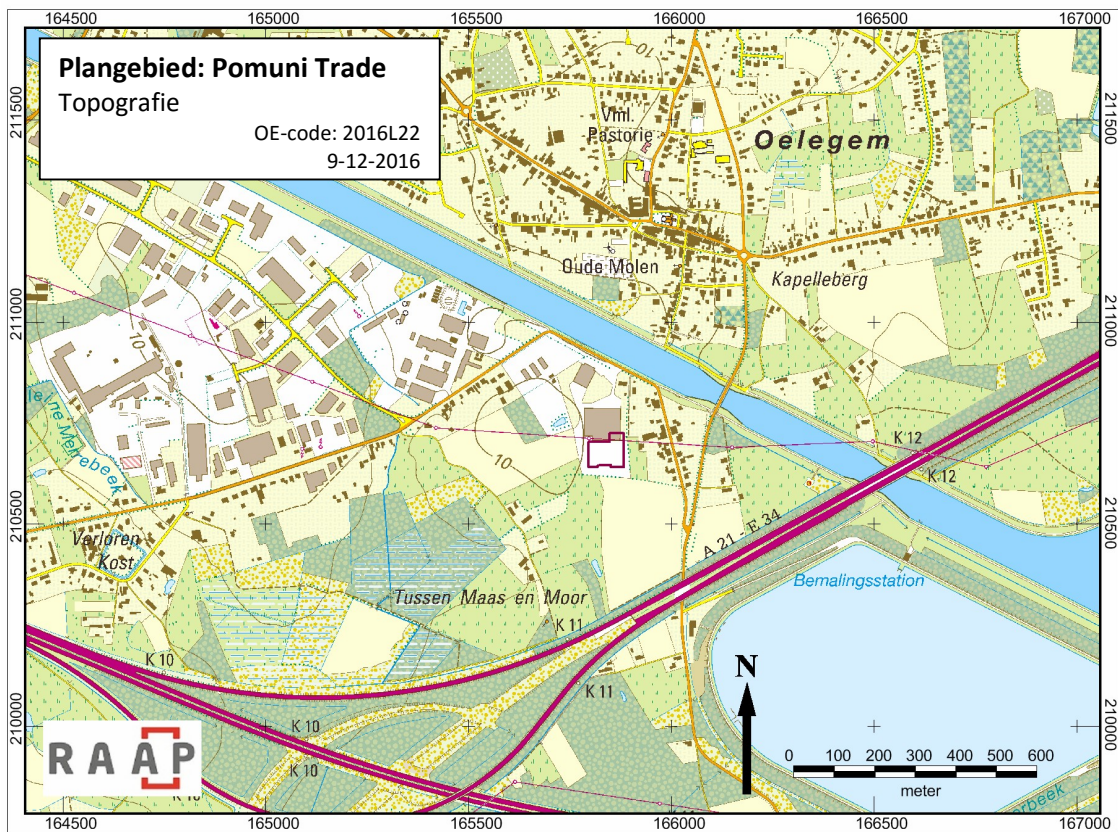
RAAP België BVBA
Steenweg Deinze 72
9810 Nazareth
telefoon: 09/311 56 20 – 0498/44 16 99
E-mail: raap@raap.be

© RAAP België bvba, 2017

RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Administratieve gegevens

- naam plangebied: Ranst – Vaartstraat, Pomuni Trade
- plaats: Ranst
- gemeente: Ranst
- provincie: Antwerpen
- oppervlakte plangebied: Het bedrijfsterrein van Pomuni is 7,3 ha groot. Hierbinnen wordt een uitbreiding van de bestaande bedrijfshal voorzien. Tezamen een oppervlakte van 6.300m².
- Bounding box in Lambertcoördinaten (X/Y): X: 165.795 Y: 210.724
X: 165.883 Y: 210.640

figuur 1 Situering van het totale plangebied op de topografische ondergrond (bron: NGI).

2 Gemotiveerd advies

In opdracht van Pomuni heeft RAAP België een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd voor het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning. Binnen het plangebied van Pomuni Trade, gelegen aan de Vaartstraat 247 te Ranst (gemeente Ranst) is men voornemens een uitbreiding van het bestaande bedrijf te verwezenlijken. Het planvoornemen bestaat uit de uitbreiding van de

bestaande bedrijfshal. Met dit planvoornemen kunnen archeologische vindplaatsen bedreigd worden.

Het doel van dit archeologisch vooronderzoek was na te gaan of er kans is op aanwezigheid van waardevolle archeologische resten. Hierbij zijn gegevens verzameld over de geografische, de landschappelijke en de archeologische context van het plangebied. Op basis daarvan is een archeologische verwachting opgesteld en is nagegaan wat de invloed is van de werken op het archeologisch erfgoed en welke maatregelen er dienen te worden genomen in functie van eventueel verder onderzoek van archeologische gegevens.

Op basis van het bureauonderzoek is geconstateerd dat

- de diepere ondergrond van het plangebied gekenmerkt wordt door Tertiaire afzettingen behorend tot de Formatie van Lillo. Het zijn mariene afzettingen die vooral worden gekenmerkt door groene tot grijsbruine, licht glauconiethoudende fijne zanden. Fluviaatiele Holocene afzettingen die de Tertiaire afzettingen afdekken worden binnen het plangebied niet verwacht.
- De bodems binnen het plangebied bestaan uit droge tot natte lemige zandgronden met een dikke A-horizont.
- Binnen het plangebied zijn tot op heden geen archeologische vondsten gedaan. Noch zijn er tot op heden onderzoeken uitgevoerd die hieromtrent meer informatie kunnen opleveren. In de directe omgeving van het plangebied zijn verschillende vondsten bekend. Het betreft vondstmeldingen van losse vondsten van aardewerk en lithisch materiaal of van historische bebouwing. Tijdens enkele onderzoeken zijn nederzettingenresten uit de ijzertijd aangetroffen (spijker, erfgreppel, ...).
- Het plangebied kenmerkt zich verder door een ongestapeld landschap, bestaande uit dekzand/fluvio-periglaciale afzettingen uit het Laat-Pleistoceen op Tertiaire afzettingen. Archeologische vondsten en grondsporen kunnen voorkomen vanaf maaiveld, in de top van het dekzand dan wel de fluvio-periglaciale afzettingen. De diepte van de eventueel aanwezige vondsten- en/of sporenlagen kan op basis van de beschikbare data (nog) niet bepaald worden.
- Een gedeelte van het plangebied is in verleden reeds diep verstoord. Het betreft de zone waar zich momenteel een opvangbekken voor spoelwater situeert.

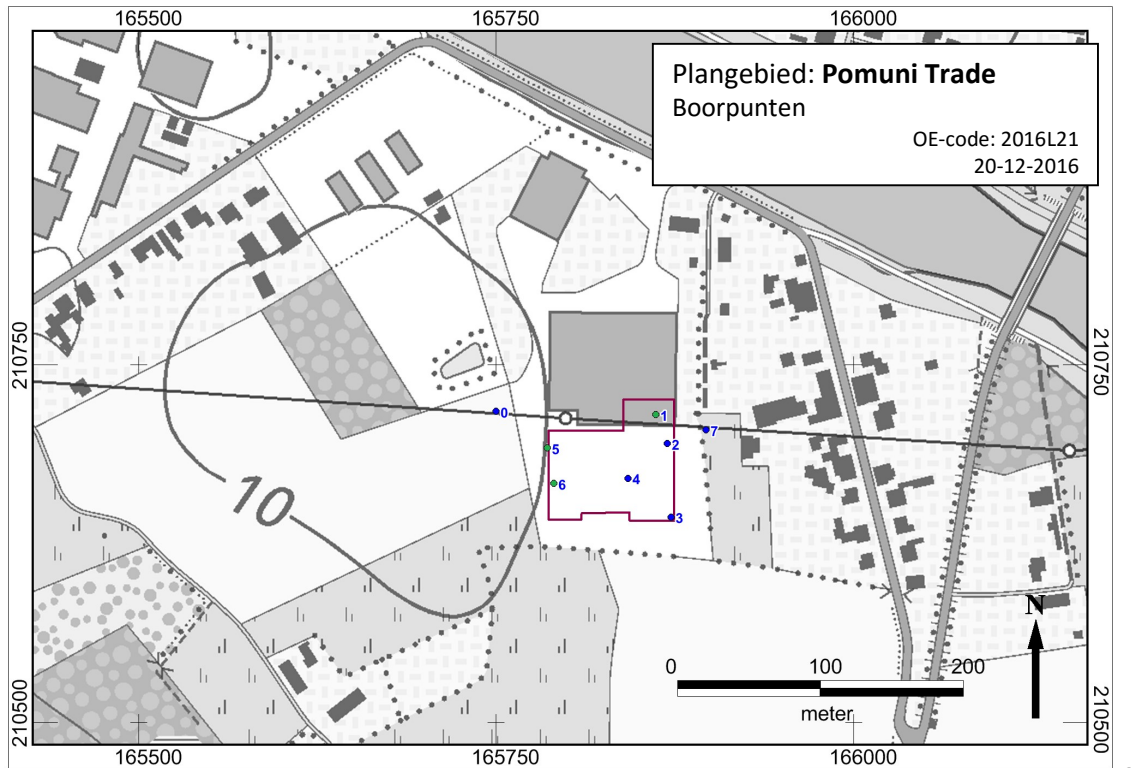
Gezien de resultaten van het bureauonderzoek en de landschappelijke ligging van het plangebied in de vlakte van de Antwerpse Kempen en het feit dat volgens de bodemkaart droge tot natte zandleembodem aanwezig zullen zijn, was de verwachting dat dit terrein aantrekkelijk zou zijn kunnen geweest voor menselijke activiteiten en bewoning.

Verificatie hiervan heeft plaatsgevonden middels een landschappelijk booronderzoek. Tijdens het booronderzoek zijn 7 boringen (boring 1 t/m 7) en 1 referentieboring (boring 0) geplaatst (figuur 2). Hierbij is vastgesteld dat:

- de bodems ter plaatse van het plangebied bestaan uit een sequentie van matig siltig matig fijn tot matig grof zand op vermoedelijk Tertiaire afzettingen.¹ De matig siltig matig fijn tot matig grof zanden zijn afwel dekzand dan wel fluvio-periglaciale zandige afzettingen (beide daterend uit het Laat-Pleistoceen / Weichsel) ofwel Holocene zandige rivierafzettingen.

¹ De verwachte Tertiaire afzettingen zijn tijdens het booronderzoek niet vastgesteld. Vanwege de hoge waterstanden en de handmatige boringen was dit technisch niet mogelijk. Daarbij gaat het planvoornemen uit van een verstoring tot 115cm beneden maaiveld en dat kon steeds handmatig bereikt worden. De kosten van een mechanische ondersteuning stonden dan ook niet in verhouding tot de mogelijke kenniswinst.

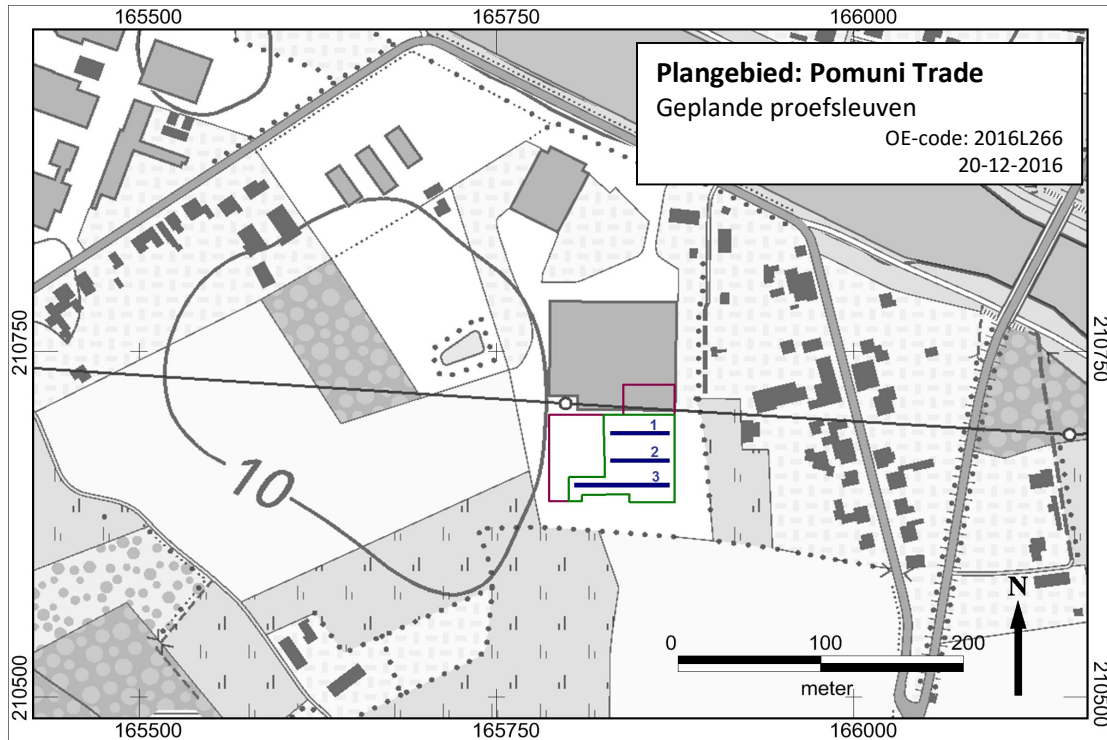
- Bodemkundig is er binnen het plangebied sprake van AC-profielen met een natuurlijke overgang tussen beide lagen. De bodemkundige sequentie kan als volgt samengevat worden: Ap-horizont op AC-horizont op C-horizont. Bovenstaande beschrijving geldt enkel voor de oostelijke kant van het plangebied. Binnen het westelijke deel van het plangebied zijn enkel diep geroerde bodems (tot minimaal 1,5 m beneden maaiveld) aangetroffen.

guur 2 Boorpunten geprojecteerd op de topografische kaart. (bron: NGI)

Gezien de aangetroffen bodemresultaten is de verwachting dat binnen het oostelijk gedeelte (figuur 3) van het plangebied nog gaaf bewaarde archeologische resten aanwezig kunnen zijn. Deze resten, bestaande uit grondsporen of materiële overblijfselen, kunnen in alle drie de oorspronkelijke bodemhorizonten worden aangetroffen.

De resultaten van het landschappelijke booronderzoek zijn middels een proefsleuvenonderzoek nader getoetst. In het oostelijke gedeelte van het plangebied zijn drie proefsleuven aangelegd (figuur 4). De westelijke zone is vanwege de aanwezige bodemverstoringen en de verwachte beperkte (of onbestaande) kenniswinst buiten beschouwing gebleven.

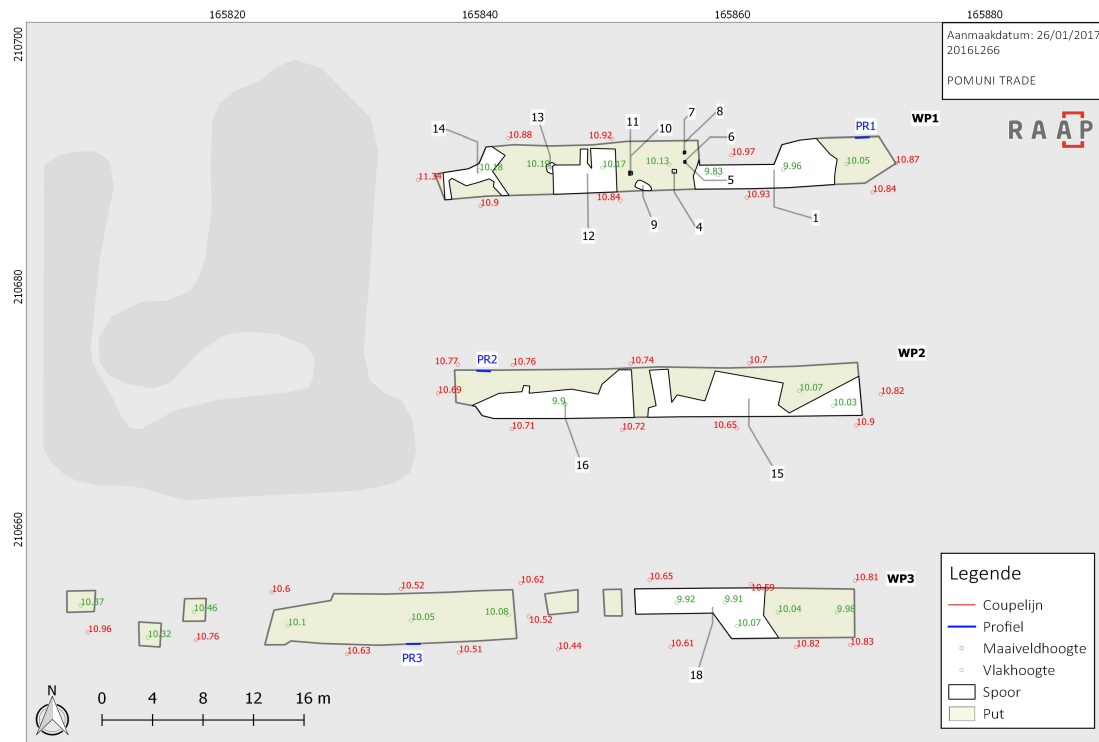

figuur 3 Geplande proefsleuven (blauwe lijnen) in de ruimere landschappelijke ligging. De zone voor vervolgonderzoek is groen omlijnd. Het deelgebied Pomuni Frozen west is paars/groen omlijnd.

Ter plaatse van het middels proefsleuven onderzochte gedeelte bestond de bodem uit matig lemig matig fijn tot matig grof zand. Bodemkundig komen AC-profielen voor met scherpe laagovergangen. In geen van de profielen zijn loopvlakken, begraven bodems of cultuurlagen aangetroffen.

Tijdens het onderzoek zijn geen archeologische vindplaatsen aangetoond. Archeologisch relevante grondsporen of vondstmateriaal zijn niet aangetroffen. Reden voor deze afwezigheid ligt bij de bodemgesteldheid en de aanwezige bodemverstoringen. De bodem ter plaatse bestaat uit een opgebracht pakket dan wel een A-horizont op een C-horizont. De laagovergang hierbij is scherp en duidelijk. wijst op een mogelijke recent en ingrijpend bodemgebruik. Het is echter niet duidelijk hoeveel van de oorspronkelijke bodemopbouw hierbij verdwenen is. In elk geval is door het (historisch) bodemgebruik de bodem ter plaatse van het onderzoeksgebied ingrijpender verstoord dan verwacht of dan bleek uit het landschappelijk booronderzoek. Daarnaast zijn gley-verschijnselen vanaf een diepte van 90cm aangetoond. Deze wijzen op structurele hoge(re) grondwaterstanden en dus minder gunstige terreincondities voor de vestiging en het gebruik doorheen de (pre)historie.

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek worden geen archeologische vindplaatsen meer verwacht waardoor er geen verdere maatregelen dienen te worden genomen.

figuur 4 Proefsleuven en alle-sporen-kaart. Projectie op de GRB-kaart (www.geopunt.be).

3 Programma van maatregelen

Niet van toepassing.